

Faciunt cap. Licet causam de probatione latè Farnacium de testibus, quæst. 80. numero 61. Buratnum decif. 726. numero 3. & 4. Rotam inter impress. post Modernum Pisanum de jure patron. decif. 26. la 2. num. 7. quamvis examinati fuerint 13 cum interrogatoriis Abbatis, * quia interrogatoria data fuerunt extra terminum, & ex hoc capite non sufficiunt examen, nisi fuerit illius factio commissa cum clausula: Arbitrio, uti fuit decifum in Barcinonem, Deciminarum, 27. Junii 1640, coram D. Domino Episcopo Terracinen. in Romana successionis, 9. Maii 1644. coram me; respectu verò Fratrum Rogerii non probatur, quod illi possiderent pro indiviso cùm Rogerio, & Domino Marchio † quia ab illis causam non habet hanc nullitatem ex eorum persona allegari non potest, Bacc. de probationibus, lib. 1. cap. 7. numero 60. & sequentibus. Surdus in terminis defectu citationis consil. 1. num. 87, & sequentibus. Additionator ad Gregorium XV. decif. 415. num. 6. Rota decif. 277. nu. 7. part. 1. recentiori.

Ad secundum respondetur quod defectus iurisdictionis laicalis cùm respiciat favorem Ecclesie, ea, & personis Ecclesiasticis tacentibus 15 non potest à laicis allegari, † nisi de hoc apposuerint, dum judicium agebatur ad tradita per Bartolum in l. 2. nu. 8. & 10. ff. exequi rei judic. Soccinus senior. consil. 78. nu. 8. lib. 4. Surdus dict. consil. 1. num. 84. & ferè in puncto ita respondit Rota in Romana reintegrationis, 23. Februarii 1644. §. 1. vers. Eum de hoc coram Reverendissimo meo Cerro. Eò minus quia potuit Episcopus Astenensis, * & Abbatis Sancti Andreae uti constitutionibus laicalibus tanquam privilegiis, & si illis non sufficiant, Surdus consil. 8. sub nu. 19. Additionator ad Gregorium XV. decif. 279. num. 24. Sperell. decif. 11. nu. 7. Mell. decif. 146. num. 6. Rota in Senogallien fructuum censu, 10. Junii 1644. coram Reverendissimo Domino Episcopo Jenacinen. & Romana seu Januen. locorum Montium, 26. Junii 1648. coram Reverendissimo meo Cerro, & in omnem eventum exinde educi non posset nisi lascio tercia parte pretii, quæ 16 ulterius excluditur, † ex pacto redimendi in deliberatione apposito, quod pretium minuit, Rota decif. 344. nu. 13. part. 4. rom. 2. recent. & in Romana prætentæ simulationis contractus, 16. Junii 1653. coram Reverendissimo meo Veroospio, nec non quia ex dispositione juris communis 17 deliberationes * semper fiunt creditori minori pretio, Gloss. in Authent. h. correct. verb. Decimam Cod. de Sacrosanct. Eccles. Buratt. decif. 96. num. 16. Vincentius de Franchis decif. 102. nu. 7. decisione 224. num. 2. aliquie relati à Modern. Perus. de subhaft. infpel. 31. num. 15. cùmque 18 exceptio lassonis † respiciat petitorum, non admittitur in hoc summarissimo possessivo Gregorii XV. decif. 120. numer. 17. Buratt. decif. 788. num. 16.

Ad tertium satis est respondere, quod asserta occupatio bonorum non aliunde probatur, quam ex testibus nulliter, uti suprà examinatis, & probanda esset præcisè in illis sex annis circiter, pro quibus Canones petitum fuerunt, oportetque probationes, sive injustitiae, sive nullitatis liberationis esse adeò claras, * ut nullo velamine offuscarri possint, alia non retardatur manutentio immissa à Judge, ut sapissime dixit Rota in decif. 377. num. 4. & 5. coram Card. Cavalier. in decif. 927. coram Mart. Andr. dec. 414. n. 3. part. 4. recent. & in aliis relatis in Bononiens.

DECISIO CVII.

R. P. D. BEVILAQUA.

Melevitana Viridarii.

Lunæ 15. Julii 1654.

SUMMARIUM.

- 1 Hypotheca datur pro Legatis, est fundamen-tum Salviani numero 4. Hæredi, aut Legati-arii non competit in re alteri specialiter legata numero 6.
- 2 Salvianum competit habenti hypothecam. De-clara ut numero 5. Cessat ubi non adest hy-potheca numero 7.
- 3 Bona patris filio assignata efficientur filii pa-trimonium.
- 4 Hæreditaria reservata ad hæredem ex alio ti-tulo non reincidit in hypotheca pro Legatis. Empta nomine proprio hæreditati non acqui-ritur numero 9.

Joan. Paulus Manduca pro omni, & quocumque jure legitimæ, & paternæ successionis legavit uncias 400. singulis ejus filiis Religionem in-gressuris, arbitrio Catharinæ ipsorum matris, & nutritiis in pecunia numerata, vel in tot bonis sta-bilibus solvendis pro hujus Legati consecratione ven. Cumulus charitatis Meliten. hæres Petri Pauli unius ex dicti testatoris filiis in Religione Dis-calceatorum profesi, judicium instituit, & à R. P. D. meo Peutingerio, præviis duabus decisio-nibus, sententiam immisionis in possessionem Viridarii, de quo agitur, reportavit, cuius con-firmatione in gradu appositionis coram me peti-ta denegandam esse fuit hodie resolutum.

Quia licet pro Legatis omnia bona jura, & actiones testatoris sint legatarii obligata, † & competit super illis hypotheca l. 1. C. com. de legat. §. autem nostra constitutio instit. de legat. Et ideo pro isto jure quod habuit Petrus Paulus & in Cumulum hæredem translatum est, intret 2 utile Salvianum + interdictum ab eodem inten-tatum juxta consil. Gabriel. 46. numero 19. & seq. lib. 1. & opinionem, quam semper sequuta fuit Rota ut in decif. 878. num. 1. coram Cardinali Seraphin. & Mantic. decif. 156. numero 3. 4. & 5. Duran. decif. 185. numero 2. & 5. apud Merlin. decif. 218. numero 1. & in recent. decif. 438. numero 5. part. 5. Addentes ad Buratt. decif. 287. numero 21. Attamen conclusio procedit quatenus 3 omnia necessaria requisita + essent justificata, ut fuit dictum in decisionibus sub diebus 3. Maii 1653. & 8. Junii 1654. coram R. P. D. meo Peutingerio emanatis, & probant Roland. à Valle in conf. 14. n. 13. lib. 1. Rota decif. 497. n. 1. p. 5. decif. 59. eodem nu. p. 6. & coram me Gregor. XV. decif. 491. n. 6. & decif. 176. nu. 1. apud Pacific. de Sal-vian. interdict.

Sed ex noviter in hac secunda instantia deduc-tis visum fuit deficere extreum hypothecæ, † quæ dicitur mater, & præcipuum fundamen-tum Salviani l. 5. ff. de Salvian. interdict. Are-tin. in §. item serviana numero 9. institut. de act. Natta conf. 474. num. 84. Rota coram bon. mem. Coccin. decisione 50. num. 2. & decisione 385. num. 3. part. 1. recent. Idque appetat ex eo quia Decisiones ad Tract. de Altis.

Viridarium, & cætera bona, contra quæ Cumulus agit forores de Habelis rex conventæ doc-ent per instrumentum publicum, relatum in hodierno summario n. 2. fuisse à Catharina antecedenter assignata Hieronymo alteri Joann. Pauli filio in satisfactione similis Legati dum Religionem Societatis IESU fuit ingressus. Unde post dictam assignationem à pætata Catharina factam, vigore facultatis in testamen to Joannis Pauli sibi specialiter tributæ, Viridarium & alia bona ibi comprehensa exiverunt suam propriam naturam, & effecta patrimonium + dicti Hieronymi, adeo ut libera, eo exempta ab omni hypotheca remansisse censemur, l. pater filium 36. §. quindecim ff. de legat. 3. l. solvit 5. §. 1. ff. de quibus mod. pign. vel hypothec. solvit. l. cum sol-venda 4. ff. de distract. pignor. Ruin. conf. 118. n. 11. lib. 1. Scapuccin. de Salvian. interdict. lib. 2. quæst. 5. per tot. Cyriac. in controv. 119. n. 5. Pe-rigrin. decif. 2. n. 11. Rota decif. 17. nu. 17. part. 5. rec. & coram bon. mem. Merlin. decif. 128. nu. 14. Et tali casu perinde existimari debent, ac si fuissent Hieronymo particulariter legata, * ut in illis, nec Petro Paulo, vel Cumulo hæredi, neque aliis legatariis competit hypotheca, l. si fideicom. 11. §. ult. ut in poss. legat. l. uxorem 39. §. felicissimo ff. de legat. 3. gloss. in l. 1. in verbo in multis, vers. hoc tamen C. com. de legat. Ne-gusan. de pignor. p. 2. membr. 4. sub n. 160. vers. 4. limitata statim. Pacif. de Salvian. inspect. 3. cap. 4. n. 306. & 307. Cessante igitur hypotheca t' pe-rimitur, & actio in Salviano interdicto propo-sita contra dd. forores de Habelis posseditrices dicti Viridarii, & terrarum, quas Cumulus ob-noxias prætendit pro legato ejus Auctori relieto, sed si ex duobus 6. §. sed & Marcellus ff. de in diem addit. l. lex rectigal 31. ff. de pignorib. l. 1. ff. de Salvian. interdict. Penia decif. 601. n. 5. & in aliis suprà allegat.

Nec facit quod hujusmodi Viridarium & bona postea pervenerint ad manus Catharinae tu-tricis & hinc reinciderunt in hæreditatem Joannis Pauli ad commodum filiorum, taliter, + quod 8 favore omnium sicut hypothecata pro consequen-tis legatis, ac si nunquam exissent de hæreditate legantis ex concessis per Decian. in conf. 18. num. 17. & 18. lib. 2. quia id evenit ob molestias Hieronymo illatas super dicto Viridario, à qui bus ut se eximeret illud Catharinæ retrocessit, ipsa autem loco illius tot bona propria dedit, & assignavit, sicut Catharina jure proprio uti Domina ex alio titulo quæsivit hoc Viridarium, quod prop. legat. amplius non subjacet l. si solidum 80. §. si venditor ff. de legat. 2. l. postu-lante 44. in fine, & l. debitor 59. §. fine ff. ad Tre-bell. l. qui hærede 44. cum hæreditas ff. de condit. & demonstrat. l. Item veniunt 22. in princip. de pet. hæredit. com. conf. 196. n. 14. & 15. lib. 2. Rota apud Pen. d. 621. n. 13.

Neque etiam oblat quòd retrocessionis in-strumentum sit stipulatum à Catharina uti tu-trice filiorum, & bonorum administratrice, quia qualitatem tutelæ, & administrationis hæreditatis Domini adjectam esse putarunt ad demonstrandum quod tanquam talis juxta facultatem sibi in testamento viri con-cessam hoc viridarium in solutionem le-gati Hieronymo debiti elegit, & tradidit. At contractus ipse retrocessionis deprehendit. stipulatus * nomine proprio suo se, & suis; quod denotat ad sui & sutorum hæredum 9 commodum, non autem hæredis Viridarium fuisse

fuisse quæsumum leg. fin. 11, §. interdum, Digest. de legatis tertio. Bartolus in leg. Imperator, 72, §. cum autem, Digest. de legatis secundo Anchranus consil. 23, num. 6. Natta consil. 262, numero 72. Peregrin. consil. 31, num. 11, vers. 2, causus, lib. 4. & in tractat. de fideicommissis, art. 44, num. 28, & decif. 2, num. 9. Rota coram Buratt. decif. 650, num. 6, & seq. & in Cathacen. hæreditatis, 28. Aprilis 1653, §. quia cum coram Reve rendo meo Cerro.

Et ita ex defectu hypothecæ Domini censuerunt sententiam esse infirmam, utraque parte informante.

DECISIO CVIII.

R. P. D. VERO SPIO.

Mantuana feudi.

Luna 29. Novembris 1655.

SUMMARIUM.

- 1 Investituriæ posteriores à prima regulantur pro masculis & fœminis utrumque sexum comprehendunt numero 2. in præjudicium vocatorum non possunt alterari numero 12.
- 3 Fœmina in feudo improprio & francum masculum remotoriæ à successione excludit. Et in paritate gradus admittitur simul cum masculo numero 4.
- 5 Feudum non obligans ad servitium personale dicitur improprium, & francum. Datum obmerita censetur improprium numero 7. Concessum cum facultate alienandi irrequisito Domino dicitur Francum num. 8. Improprium, in pænitentiatum, & mixtum dividitur numero 21.
- 6 Servitium personale censetur remissum eo quod in concessione feudi non appareat exp̄resse injunctum.
- 9 Clausula salvo jure feudi restringit facultatem alienandi in eadem investitura concessum: declara non procedere juncta dictione prædicti; quo casu illæsa facultate alienandi, alia jura præservat numero 10.
- 11 Alienationis prohibitiæ adjecta posterioribus feudi investituriæ non attenditur.
- 13 Juramentum fidelitatis proprietatem feudi arguit contra num. 14. feudi naturam famularum numero 15.
- 16 Constitutiones Pontificiæ casus futuros non præteritos regulant.
- 17 Statutum Laicale non afficit feudum Ecclesiæ nec quoad succedendi modum.
- 18 Observantia in feudi quoad successionem attendit: declara si sit uniformis n. 19.
- 20 Rota in Mantuana dotis 10. Junii 1637. Coccino declaratur.

Premortuo sine liberis Marchione Aloysio Gonzaga D. Marchionissa Francisca ejusdem soror ac hæres testamentaria contra D. Marchionem Julium Cæsarem Fratrem Patruel judicium immisionis instituit vigore legis ultime C. de edit. super portione feudi Curiae Podii per euodemmet Aloysium, dum degeret in humanis, possessa, & ex l. investiturae vocatis dumtaxat in tabulis ipsius testamentariis refer-

vata, super cuius immisionis articulo per me propposito dubio Dominæ Marchionissæ eadem immisione hodie decreta. Cum enim prima hujus feudi investitura + recepta pro te liberis suis masculis, ac fœminis in infinitum à qua debent successivæ virtute relationis habita declarari, ut tradunt Menoch. consil. 148. num. 26. Bero consil. 103, num. 5. Surd. consil. 474. num. 6. Rota coram Caval. decif. 557. num. 3, & decif. 74, numero 4, & 5, part. 7, recent. sexum* comprehendat utrumque juxta text. in cap. primo §. hoc notandum de his, qua in feudi. dar. poss. & in cap. primo §. filia de success. feudi Menoch. decif. consil. 148, numero 10, vers. præmitto secundo Bursfai. consil. 49, num. 66, cum aliis per Schrader. de feud. part. 7, cap. 4, num. 41. debet proinde D. Marchionissa soror Aloysii, & consequenter proximior * in gradu prælationem in hoc feudo penitus improprio, ac franco in concursu D. Marchionis Julii Cæsaris patruelis, adeoque remotoriæ in gradu obtinere, ut notat Angel. consil. 321, num. 4. Menoch. consil. 65, num. 16. Rota in Brixien. feudi prima Julii 1592, coram Cardinali Pamphilio in princ. ad quod etiam unà + cum ipso licet masculo de buisset admitti, si in pari consanguinitatis gradu uterque extitisset, Bald. in l. quoties num. 3. C. de suis & legitim. Roman. consil. 377, num. 12, Paris. consil. 4, num. 14, volum. primo Dec. consil. 139, num. 2. Surd. consil. 317, num. 35, & consil. 407, num. 26. Schrader. de feud. cap. 4, num. 79. Rota in dicta Brixien. feudi coram Card. Pamphilio in §. nec etiam obstat.

Feudum autem hoc improprium exinde con cipiatur, ac francum + quod investitis nullum personale servitium demandetur ad text. in cap. si cui milit. de feud. & benef. in extravag. cuius autoritatem sequitur Menoch. consil. 65, n. 16. Ruin. consil. 18, n. 17, vol. 1. Corn. consil. 16, n. 9, lib. 1, ac plures alii relati per Clar. in §. feudum 9. 78, n. 7, & 8. Gratian. discept. forens. cap. 736, n. 73. Franc. d. 7, n. 1, & 2. Rota coram Caval. d. 172, n. 3, & d. 214, n. 8, p. 7, rec.

Ita ut censetur * proinde remissum cap. Ver 6 rum de for. compet. ubi Innoc. n. 2. Oldrad. consil. 234, n. 2. Paris. consil. 23, n. 32, lib. 1. Affict. d. 371, num. 34. Rota coram Seraph. decif. 1105, num. 9. Tum etiam quia primæva concessio non gratuitæ juxta feudi propriæ naturam sed bene merentis + causa processit ob præstata scilicet Ecclesiæ servitia, in specie quidem, non autem in genere recentita juxta text. in cap. 1. quemadmodum feud. ad fil. pertin. poss. Jaf. consil. 57, n. 3, vers. 3. principaliter lib. 1. Job. Non. consil. 1, n. 37. Surd. consil. 140, n. 42. Gratian. discept. forens. cap. 736, n. 79, & 80. Rota in Sarasinaten. feudi 22. Junii §. præterea in hoc feudo & 18. Decembri. §. ex quibus verbis 1645, coram R. D. meo Decano & 3. Julii 1651, coram Emineniss. D. Card. Ottobono, Tum quia denique omnimoda feudi dispositio + licet ordinarius directus ejusdem Dominus & reclamaret, legitur quoque attributa, ut ad hunc effectum ponderat Gabr. consil. 83, num. 7, & 8, lib. 1. Gratian. cap. 736, num. 75. Rota coram Seraph. dec. 1105, n. 1, & in d. Brixien. feudi §. accedit quod istud coram Card. Pamphilio.

Quæ sanè facultas dispositionis omnimodæ neque poterit arcata præsumi ex præservativa clausula * Salvo jure feudi prædicti ibidem adjecta 9 juxta text. in cap. 1. de feud. non habent propriam feudi naturam Menoch. consil. 61, n. 17, & consil. 545, n. 6. Rosenthal. de feud. cap. 2, consil. 37, sub litera D. Olasc. decif. 164 sub numero 10. five

Ad Materiam de Alim. Decis. CVIII.

187

five ex prohibitione alienationis in successivis investituriæ inserta. Ea quippe clausula, salvo, 27. Martii 1651, in §. quia utpote laicale coram R. P. D. meo Cerro.

Non etiam eamdem Marchionissam excludit observantia, pro elicienda masculorum prælatio ne deducta ex investituri, spatio annorum 300. & ultra ipsorum favore dumtaxat expeditis, nec non ex altera de anno 1622. masculos remotiores fœminis proximioribus præferente, tum ex recepta per matrem atque Tutricem D. Marchionissa Francisa pro masculo, ipsa licet tunc existente posthabita, five ex testamentaria denique declaratione Aloysii quarti, quod feudum hoc in vim antiquarum investiturarum ad solos masculos pertineret cum ipsa observantia in materia 18 feudali spectari potissimum soleat cap. 1, §. Præterea quid sit investitura ubi Bartol. vers. item nota Signorol. consil. 60, n. 2. Bursfai. consil. 150, n. 5, in fin. vers. hinc dico Menoch. consil. 148, n. 32. & in terminis feudi, de quo agitur Rot. decif. 587, num. 7, p. 2, divers. Cum illæ à præcedenti debeat regulari, neque in præjudicium vocatorum + valeant innovari juxta text. in c. 1, §. permult. quib. mod. feud. amitt. Riminald. jun. consil. 18, n. 101, lib. 1. Rot. in decif. Brixien. feudi §. neque obstat coram Card. Pamphilio.

Hujus autem feudi proprietas perperam arguitur ex juramento fidelitatis in instrumento 13 concessionis specialiter requisito ac investitū consequenter injuncto, quippe quod personale servitium regulariter improprians feudum proprium videatur innuere, licet in aliqua sui parte reputetur improprium, ut ex aliorum auctoritatē comprobat Rovit. consil. 79, n. 28, 29, & Schrader. de feud. par. 2, cap. 2. n. 72. Quoniam juramentum hoc, in feudi quoque impropriis confuecum adhiberi, ea dumtaxat * inferre censetur, quæ feudo improprio valent æquæ congruere, non autem pro inducenda proprietate feudi poterit describere, ut tradit Paris. consil. 12, n. 29. & 30, lib. 1. Ruin. consil. 18, num. 13, lib. 1. Cephal. consil. 151, n. 20, cum seqq. Menoch. consil. 65, n. 32, & 33. Gratian. discept. forens. cap. 736, n. 74. Rot. decif. 41, n. 2, p. 1, divers. & in Asten. feudi 5. Novembris 1628. coram Rubeo. Quod præterea juramentum fidelitatis accessoriū feudo ex vocatione.

15 Fœminarum improprio, ipsius naturam + alterare non potest, sed debet eidem famulari, ut pluribus declarat ac comprobat Schrader. decif. cap. 4, num. 77, & 68. & Rota in decif. Brixien. feudi coram Pamphilio §. neque obstat.

Neque D. Marchionissam ab hujus feudi consequitione repellunt five constitutiones Apostolicæ, five dispositio statuti Mantuani fœminarum misericordia præferentis, cum Apostolicæ constitutiones futuris dumtaxat concessionibus prospiciant, non autem præteritis, nec feudum hoc anterius consequenter includant ad text. in cap. deliberatione §. volentes de offic. deleg. lib. 6. ubi Genuin. n. 2, not. gloss. in cap. quavis in verbo ad decimas de decimis Felin. in cap. ultimo n. 3. de conflit. Covar. var. lib. 1, cap. 17, n. 5. Rot. decif. 319, n. 3, part. 1, divers. & in Romana Salvian. 24. Januarii 1650. in §. minus refragantur coram R. P. D. meo Peutingerio statutaria verò dispositio + utpote laicale huic feudo ratione Dominii ac proprietas Ecclesiæ legem imponere nequit, ut notat Dec. in cap. Ecclesia S. Marie n. 218, de conflit. Imol. in cap. quod Cleric. n. 4. de for. compet. Ruin. consil. 185, n. 8. lib. 2. cum aliis latè deductis in Ravennaten. hæreditatis 5. Junii 1649 in §. tamen coram Eminentissimo D. Card. Ottobono & in Romana Domorum 15. Decembri 1649. §. ultim coram R. P. D. meo Bichio & in Ravennaten. bonorum

17 Regressus ad jura renuntiata non datur.

2 Eideicommissi scientia requiritur pro validitate renuntiatio, declarata ut numero 4.

3 Insinuatio non requiritur in renuntiatio fideicommissi adhuc non purificati.

5 Renuntiatio non extenditur de persona ad personam, declarata ut n. 6. Ob plures causas

q. 4 initias

DECISIO CIX.

R. P. D. VERO SPIO.

Romana Fideicommissi.

Veneris 3. Decembri 1655.

SUMMARIUM.